

**Końcowa ocena gospodarki ubiegłego okresu Nadleśnictwa Myślibórz
dokonana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Szczecinie**

Powierzchnia Nadleśnictwa Myślibórz na podstawie opisu taksacyjnego wg stanu na dzień 01.01.2006 roku wynosiła 12 987,10 ha, natomiast na koniec minionego okresu tj. na dzień 31.12.2015 roku powierzchnia nadleśnictwa wynosi 13 021,41ha. W latach 2006-2015 nastąpił wzrost powierzchni nadleśnictwa o 34,31 ha na skutek przede wszystkim przejęcia gruntów od Agencji Nieruchomości Rolnej oraz Starostwa Powiatowego.

Podział gospodarczy oraz wieki rębności przyjęte w poprzednim planie urządzenia lasu sprzyjały prowadzeniu racjonalnej gospodarki w nadleśnictwie. Wykonanie zadań z zakresu pielęgnacji w wysokości podanej w referacie Nadleśniczego wynikało przede wszystkim z potrzeb hodowlano-ochronnych, a także z dbałości o stan sanitarny lasu. Natomiast wykonanie użytkowania rębego wynikało ze stosowania się do ograniczeń związanych z wielkością etatu użytkowników głównych.

Etat w użytkowaniu rębnym miąższościowo wykonano w 70 %, natomiast etat użytkowania przedrębego w wymiarze miąższościowym wykonano w 128 % (w tym cięcia przygodne stanowiły 11 %). Łącznie wykonano blisko 100 % (99,99%) etatu użytkowników głównych zatwierdzonych przez Ministra Środowiska. Powierzchniowy etat użytkowników przedrębnych zrealizowano na poziomie 102 %, natomiast użytki rębne w wymiarze powierzchniowym wykonano w 83 %. Przyczyną braku pełnej realizacji cięć rębnych było między innymi: realizacja „Programu przebudowy drzewostanów jesionowych dotkniętych zamieraniem na terenie Nadleśnictwa Myślibórz ” m.in. przez prowadzenie rębni klęskowych, budowa drogi S3, większa niż planowana intensywność cięć w użytkowaniu przedrębnym. Szczegółowo zagadnienia użytkowania lasu zostało omówione w analizie gospodarki przeszłej Nadleśniczego. Pielęgnowanie lasu ogółem zrealizowano na poziomie 114 %.. W aktualnej ocenie stopnia wypielęgnowania drzewostanów, dokonanej przez Wykonawcę prac urzędniowych nie stwierdza się drzewostanów zaniedbanych pielęgnacyjnie.

W zakresie działań dotyczących hodowli lasu wielkość odnowień na powierzchniach otwartych na poziomie 103 % wynika z odnowień po rębniach klęskowych w drzewostanach jesionowych nieplanowanych w PUL. Na terenie nadleśnictwa na dzień 01.01.2016 r. nie występują uprawy i młodniki niezgodne ze składem pożądanym oraz uprawy przepadłe. Powierzchnia upraw i młodników częściowo zgodnych ze składem pożądanym wynosi zaledwie 1,4 %. Pozytywnym czynnikiem jest wysoki stopień pokrycia upraw i młodników. Uprawy i młodniki po rębniach złożonych kształtują się na poziomie 371 ha. Nastąpił wzrost drzewostanów w KO z 1002 ha wg stanu na 01.01.2006 r. na 1231 ha wg stanu na 01.01.2016 r. Występujące w Nadleśnictwie KDO na powierzchni blisko 14 ha wynikają z bieżących cięć w rębniach złożonych.

Orientacyjną powierzchnię projektowanych poprawek i uzupełnień wykonano na poziomie 62 % planu. Przekroczenie rozmiaru zaplanowanych melioracji agrotechnicznych (152 %) jest wynikiem rzeczywistych potrzeb lasu oraz uprzątnięcia pozycji po wiatrolomach.

Głównymi sprawcami szkód w uprawach i młodnikach są jeleni i sarna, rzadziej dzik. W ostatnich latach główny nacisk położono na dostosowanie liczebności zwierzyny płowej oraz jej struktury wiekowej i płciowej do optymalnego poziomu określonego w WŁPH na lata 2007-2017. Pozwoli to na prowadzenie gospodarki leśnej bez istotnego wpływu zwierzyny na jakość upraw i młodników. W ostatnich latach na terenie Nadleśnictwa Myślibórz zaznacza się szkodliwa działalność bobra w starszych drzewostanach w pobliżu wód i terenów bagiennych.

Ze strony szkodników owadzych na terenie Nadleśnictwa Myślibórz największe znaczenie ma zagrożenie ze strony foliofagów drzew liściastych, przede wszystkim piędzika przedzimka. W roku 2013 na terenie Nadleśnictwa Myślibórz przeprowadzono zabieg chemicznego zwalczania tego gatunku na powierzchni 716 ha. Na terenie Nadleśnictwa Myślibórz obserwuje się zjawisko choroby i zamierania jesionów. Najbardziej dotknięte zjawiskiem drzewostany kwalifikowane były do przebudowy. Programem przebudowy drzewostanów jesionowych objęto blisko 160 ha tych drzewostanów, z czego 79 ha przebudowano poprzez rębnię. Niewielkie zagrożenie ze strony grzybów patogenicznych (huba korzeni i opieńkowa zgnilizna korzeni) ma związek z małym udziałem drzewostanów na gruntach porolnych. Największe szkody od huraganowych wiatrów miały miejsce w roku 2007, 2013 i 2015, w wyniku których łącznie usunięto blisko 15 tys. m³ wywrotów i złomów. Działania nadleśnictwa w zakresie ochrony lasu ocenia się jako skuteczne i właściwe.

Nadleśnictwo Myślibórz zaliczono do drugiej kategorii zagrożenia pożarowego. Analizując przyczyny powstałych pożarów lasu należy stwierdzić, że wszystkie one w sposób bezpośredni lub pośredni zostały wywołane przez człowieka (m.in. podpalenia i nieostrożność dorosłych). Potencjalnym zagrożeniem pożarowym jest wzmożona penetracja lasu przez turystów, a także przebiegające przez tereny leśne drogi publiczne (krajowe - S3, 26 i wojewódzkie 121, 122, 128, 156) i linie energetyczne. Prowadzone przez nadleśnictwo działania profilaktyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej pozwoliły na znaczne zmniejszenie powierzchni powstałych pożarów z 21,27 ha w latach 1996-2005 do 6,42 ha w minionym dziesięcioleciu.

Podsumowując przeprowadzoną ocenę gospodarki przeszłej w Nadleśnictwie Myślibórz należy stwierdzić, iż realizacja zadań wynikających z zatwierdzonego planu urządzenia lasu, przebiegała w zasadzie zgodnie z założeniami tego planu. Uwagę zwraca jednak znacząca różnica między etatem miąższościowym użytków rębnych a wykonaniem. Realizowano działania zmierzające do zachowania trwałości i zabezpieczenia stanu sanitarnego lasu. Przeciętny wiek drzewostanów w nadleśnictwie podniósł się z 61 lat do 69 lat. Wzrost przeciętnego wieku powoduje zaburzenie relacji pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów Nadleśnictwa a połową orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów (różnica wynosi

obecnie 13 lat - odstępstwo). Sytuacja ta jest zjawiskiem niekorzystnym i nie powinna pogłębiać się do stanu powodującego znaczne odstępstwo (powyżej 15 lat). Analizowana sytuacja znajduje odzwierciedlenie w nowym planie urządzenia lasu poprzez wzrost etatu (głównie użytkowania rębego). Przeciętna zasobność utrzymała się na takim samym poziomie co na początku analizowanego okresu 306 m³/ha. Gospodarkę przeszłą, jak i wykonanie zadań wynikających z Programu Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Myślibórz, ogólnie oceniam jako prawidłowe. W najbliższym okresie należy zwrócić uwagę na utrzymanie wysokiego poziomu racjonalnej gospodarki oraz zwrócić szczególną uwagę na pełną realizacją użytkowania rębego.

Należy stwierdzić, iż zadania planowe zrealizowane w minionym dziesięcioleciu nie naruszają postanowień zawartych w ustawie o lasach.

DYREKTOR
REGIONALNEJ DYREKCJI LASÓW PAŃSTWOWYCH
Stanisław Wencel